

ตำนานที่สุด

ที่ วธ ๐๕๐๑.๑/ ๖๐๙๓

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
สวค. ๗๗
วันที่ 17 มี.ค. 59
เวลา 10.45
รหัสเรื่อง : ส19407
รับที่ : ๕4359/59
วันที่ : 17 มี.ค. 59 เวลา : 10:40
กระทรวงวัฒนธรรม
๖๖๖ ถนนบรมราชชนนี เขตบางพลัด
กทม. ๑๐๗๐๐

๖ มีนาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอเสนอแนวทางและมาตรการรณรงค์การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่าเนื่องในประเพณีสงกรานต์ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ (สงกรานต์แบบไทย ใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. แนวทางและมาตรการรณรงค์ของหน่วยงานต่างๆ จำนวน ๑๐๐ ชุด

กระทรวงวัฒนธรรมขอเสนอแนวทางและมาตรการรณรงค์การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่าเนื่องในประเพณีสงกรานต์ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ภายใต้แนวคิด “สงกรานต์แบบไทย ใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า” มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้นี้ เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ธนะศักดิ์ ปฏิมาประกร) กำกับการบริหารราชการกระทรวงวัฒนธรรมได้เห็นชอบให้นำเสนอเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

กระทรวงวัฒนธรรมขอเรียนเสนอ ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

วันสงกรานต์ ถือเป็นวันขึ้นปีใหม่ของไทย เป็นการนับทางสุริยคติ (คือนับวัน/เดือน โดยใช้ดวงอาทิตย์เป็นหลัก) และมักจะตกอยู่ในระหว่างวันที่ ๑๓ ๑๔ และ ๑๕ เมษายน ของทุกปี

ประเพณีสงกรานต์ เป็นประเพณีที่มีสาระอันงดงาม ให้ความสำคัญต่อการแสดงความศรัทธาในศาสนา ความกตัญญูต่อบุคคลที่มีพระคุณ และการแสดงความปรารถนาดีต่อผู้อื่น และต่อสิ่งแวดล้อม โดยใช้น้ำซึ่งมีคุณูปการต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์เป็นสัญลักษณ์ของการการวาระ

การที่ “น้ำ” มาเกี่ยวเนื่องกับประเพณีสงกรานต์ ก็เพราะ “น้ำ” เป็นเครื่องชำระล้างสิ่งสกปรกหรือมลทินต่างๆ และยังถือว่าเป็นเครื่องหมายของความอุดมสมบูรณ์ อีกทั้งช่วงเดือนเมษายนเป็นฤดูร้อนคนสมัยก่อนจึงมีการใช้น้ำสาดกันเพื่อความสนุกสนานและคลายร้อน รวมถึงใช้สรงพระพุทธรูปและพระสงฆ์เพื่อความเป็นสิริมงคลรับปีใหม่ไทย ใช้น้ำรดน้ำดำหัวผู้ใหญ่เพื่อขอพรและเป็นการแสดงความกตัญญู และใช้ทำความสะอาดบ้านเรือน เสมือนเป็นการชำระล้างสิ่งสกปรกให้ออกจากบ้านไปอีกด้วย

อย่างไรก็ดีปีพุทธศักราช ๒๕๕๙ ประเทศไทยประสบกับสภาวะภัยแล้ง รัฐบาลจึงมีการรณรงค์ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ตระหนักถึงคุณค่าความสำคัญของ “น้ำ” ส่งเสริมให้มีการใช้น้ำในช่วงเทศกาลสงกรานต์อย่างรู้คุณค่า กล่าวคือใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ มีการวางแผนการใช้น้ำอย่างคุ้มค่า ไม่ฟุ่มเฟือย และมีจุดมุ่งหมายในการใช้น้ำ โดยยังคงสืบสานคุณค่าสาระของประเพณีสงกรานต์ เล่นสงกรานต์แบบไทย แต่งกายให้สุภาพ ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมไปถึงการเดินทางในช่วงเทศกาลสงกรานต์และการเล่นน้ำสงกรานต์ให้มีความปลอดภัย

๒. เหตุผล...

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เนื่องในประเพณีสงกรานต์ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลในเรื่องการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และเผยแพร่มรดกทางวัฒนธรรมอย่างถูกต้องและเหมาะสม การรณรงค์ให้มีการจัดกิจกรรมอย่างสร้างสรรค์ การรักษาสิ่งแวดล้อม การป้องกันและดูแลรักษาความปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน รวมทั้งสร้างความมั่นใจแก่นักท่องเที่ยว ในช่วงเทศกาลที่สำคัญของไทย ตลอดจนการรณรงค์ให้ประชาชนเฉลิมฉลองเทศกาลสงกรานต์ โดยคำนึงถึงคุณค่าของน้ำและการใช้น้ำอย่างประหยัด ซึ่งเป็นเรื่องที่รัฐบาลให้ความสำคัญ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

กระทรวงวัฒนธรรมขอให้พิจารณานำเรื่องดังกล่าวกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ ในโอกาสแรก

๔. สำคัญ/ข้อเท็จจริง

กระทรวงวัฒนธรรมได้จัดประชุมร่วมกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ๑๔ หน่วยงาน ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่ดูแลรับผิดชอบใน ๓ ภารกิจที่สำคัญ กล่าวคือ การจัดงานช่วงเทศกาลสงกรานต์ การดูแลรักษาความปลอดภัย และการบริหารจัดการน้ำ ซึ่งประกอบด้วย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมชลประทาน) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กรมทรัพยากรน้ำ) กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (กรมอุตุนิยมวิทยา) กระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น, กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, การประปานครหลวง, การประปาส่วนภูมิภาค) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (กองบังคับการตำรวจจราจร) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (กรมการท่องเที่ยว, การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย) กรุงเทพมหานคร (สำนักวัฒนธรรม กีฬาและการท่องเที่ยว สภาวัฒนธรรมกรุงเทพมหานคร) และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ เพื่อบูรณาการความร่วมมือในด้านต่างๆ โดยทุกหน่วยงานมีความเห็นพ้องต้องกันว่า การจัดกิจกรรมวันสงกรานต์เป็นประเพณีที่สำคัญของคนไทยและเป็นที่รู้จักของต่างประเทศ อันเกี่ยวข้องกับประชาชนทุกระดับ และจากการที่ประเทศไทยได้ประสบภัยแล้ง ซึ่งประเพณีสงกรานต์จำเป็นต้องใช้น้ำเป็นหลัก ดังนั้น จึงได้ร่วมกันกำหนดแนวทางและมาตรการรณรงค์การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่าเนื่องในประเพณีสงกรานต์ รวมทั้งเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในช่วงเทศกาลสงกรานต์ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ภายใต้แนวคิด “สงกรานต์แบบไทย ใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า” ดังนี้

๑. การรณรงค์ เรื่อง สงกรานต์แบบไทย

๑.๑ ขอความร่วมมือจากประชาชนช่วยกันสืบสานประเพณีสงกรานต์แบบไทยให้คงไว้ เช่น การไปทำบุญตักบาตร การสงฆ์พระพุทธรูป การสงฆ์พระสงฆ์ การรดน้ำขอพรผู้ใหญ่ ควรใช้น้ำสะอาด เล่นน้ำอย่างสุภาพ แต่งกายด้วยผ้าไทย และแต่งกายให้เหมาะสมในเทศกาลสงกรานต์

๑.๒ จัดให้มีการสวดมนต์ขอพรรับวันขึ้นปีใหม่ไทย เพื่อรณรงค์ให้คนไทยเข้าวัดมากขึ้น ในเทศกาลสงกรานต์

๑.๓ รณรงค์ละเว้นอบายมุขและสิ่งมีนเมา เพื่อลดอุบัติเหตุและลดอาชญากรรมต่างๆ ในเทศกาลสงกรานต์

๒. การรณรงค์...

๒. การรณรงค์ใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า

๒.๑ กำหนดสถานที่ให้ประชาชนเล่นน้ำเป็นการเฉพาะ โดยขอความร่วมมือจากประชาชน ซึ่งจะส่งผลดีต่อการดูแล รักษา และควบคุมการใช้น้ำ

๒.๒ ขอความร่วมมือไม่ใช้น้ำอย่างฟุ่มเฟือย เช่น ไม่นำน้ำใส่รถกระบะเล่นสาดน้ำกัน หรือใช้สายยางฉีดน้ำใส่กันบริเวณท้องถนน หรือบริเวณจัดงานต่าง ๆ

๒.๓ กำหนดระยะเวลาและปริมาณการจ่ายน้ำรวมทั้งจุดบริการน้ำ เพื่อให้การจัดกิจกรรมงานสงกรานต์มีการใช้น้ำอย่างประหยัด

ทั้งนี้ หน่วยงานภาครัฐที่มาร่วมกำหนดมาตรการจะประสานความร่วมมือเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม รายละเอียดตามแนวทางและมาตรการรณรงค์การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า ดังแนบ

อนึ่ง กระทรวงวัฒนธรรมและหน่วยงานภาครัฐทั้ง ๑๔ หน่วยงาน มีความเชื่อมั่นว่า จากความร่วมมือในการดำเนินงานดังกล่าว นอกจากจะเป็นการอนุรักษ์ สืบสาน ประเพณีสงกรานต์ ให้ยังคงคุณค่า สาระ และความงดงามไว้แล้ว ยังได้เตรียมการเพื่อป้องกันอุบัติเหตุและอุบัติภัยต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น รวมทั้งการดูแลทรัพย์สินและความปลอดภัยของประชาชน ซึ่งเป็นประเด็นที่รัฐบาลให้ความสำคัญ ดังนั้น ประเพณีสงกรานต์ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ นี้ จึงนับเป็นวันที่ประชาชนคนไทยและนักท่องเที่ยวต่างชาติ จะได้รับความสุข สนุกสนาน และได้สัมผัสกับความงดงามอันแสดงถึงมรดกวัฒนธรรมอันทรงคุณค่าที่มีมาช้านานของคนไทย และยังเป็นการสร้างภาพลักษณ์อันดีของประเทศไทยให้ปรากฏต่อสายตาชาวโลก ซึ่งการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้คาดการณ์ว่าในช่วงเทศกาลสงกรานต์ปีนี้ การท่องเที่ยวจะขยายตัวมากกว่าปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ร้อยละ ๑๐-๑๕ หรือมีนักท่องเที่ยวต่างชาติประมาณ ๕๓๐,๐๐๐ - ๕๕๐,๐๐๐ คน และก่อให้เกิดรายได้จากการท่องเที่ยวจำนวน ๒๖,๐๐๐ -๒๗,๐๐๐ ล้านบาท

๕. ข้อเสนอของกระทรวงวัฒนธรรม

กระทรวงวัฒนธรรมจึงขอเสนอแนวทางและมาตรการรณรงค์การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่าเนื่องในประเพณีสงกรานต์ ภายใต้แนวคิด “สงกรานต์แบบไทย ใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า อันประกอบด้วย ๒ มาตรการดังกล่าวข้างต้น มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ว. ใจเฟื่อง

(นายวีระ โรจน์พจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

โทร. ๐ ๒๒๔๗ ๐๐๑๓ ต่อ ๑๒๒๑

โทรสาร ๐ ๒๒๔๕ ๓๐๕๕